

Stav půdy v ČR

Jiří Kalvoda

9. června 2020

Stav půdy je již poměrně delší dobu dobře monitorovaný a zkoumaný. Její kvalita ovlivňuje způsob zemědělství na daném místě v minulosti a klimatické změny a metrologické jevy. Dobrý stav je nutnou podmínkou k funkčnímu konkurenceschopnému zemědělství a v globálním měřítku tedy i k možnosti adekvátní výživy celé populace. Proto je nutné o půdu usilovně a v dlouhodobém měřítku pečovat.

V ČR je 53.6% rozlohy považováno za zemědělskou půdu. Z nichž je zhruba 70% zorněno. Ovšem v poslední době je nemalé množství půdy (a to i v oblastech, kde je velice kvalitní) nevratně poničeno zástavbou (mezi lety 1966 a 2007 se jedná o 6%). Zábor půdy má pak vliv na retenční kapacitu krajiny, tedy schopnost krajiny zadržovat vodu.

Způsob užívání zemědělské techniky má vliv na utužování půdy. Jedná se o snižování objemu půdy (na daném prostoru) a tedy snížení pórovitosti půdy. Statisticky v ČR je tento trend skutečně prokázán. Další hrozbou ke které má aktuální stav sklony je omezení vázání živin do půdy, tedy půdní sorpce. Ta v dlouhodobém hledisku zhoršuje podmínky pro pěstování a tedy snižuje úrodnost. Další probíhající změnou je snižování pH půdy, vlivem intenzifikace zemědělství.

Důležitou složkou půdy je organická hmota v ní obsažená. Její množství je sice stabilní, ovšem de průzkumů se snižuje její kvalita. Pro její udržení je třeba správně obohacovat půdu o snadno rozložitelné složky (rostlinné zbytky, hnůj, kompost).

V poslední době také dochází k snižování zásob podzemní vody (vlivem dlouhodobého sníženého úhrnu srážek a zhoršení zadržovacích schopností půdy), které máá mimo jiné vliv na zvýšení množství eroze.

Vzhledem k předchozím odstavcům lze tedy prohlásit, že výzkumy se shodují na tom, že dochází k výraznému zhoršení kvality půd, zejména zasazovací

Obrázek 1: Půda v kritickém stavu sucha

schopnosti. Degradální procesy se totiž obvykle vzájemně doplňují a podporují. Například omezení infiltrace vody zrychlí odtok vody po povrchu, který umožní vodní erozi, jejímž důsledkem je ztráta organické hmoty a zhoršení půdní struktury. Proto je nutné se systematicky věnovat zamezení těchto rušivých elementů a půdní fond podporovat. například je vhodné střídat plodiny pěstované na dané části půdy (a tím i postupy obdělávání), zabránit erozi správným obděláváním a nevykořisťovat půdu masivním a neuváženým zemědělstvím.

Zdroje

- https://www.mzp.cz/cz/articles_091123_Zemedelec
- <http://eagri.cz/public/web/mze/puda/novinky/trendy-pud-v-cr-vysledky-vyzkumu.html>
- https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/sucho-agrarni-analytik-komentar-esej-klimaticka-zmena-zemedelstvi.A190914_141532_ekonomika_rts
- <https://www.uroda.cz/aktualni-stav-pud-v-ceske-republice/>
- https://www.cuzk.cz/0-resortu/Nemoforum/Akce-Nemofora/Seminare/BPEJ-a-pozemkove-upravy/01122016_BPEJ_Vopravil_Khel.aspx